

70-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

В. Г. ДОЛІНА

9 січня виповнилось сімдесят років відомому вченому-ентомологу члену-кореспонденту НАН України Володимиру Гдаличу Доліну.

Народився В. Г. Долін у с. Торків на Вінниччині. Його дитинство пройшло в Поволжі, а в Києві він живе з 1949 р., коли його батько, інженер-хімік, почав тут працювати.

Alma mater для Володимира Доліна став Київський державний університет ім.Т. Г. Шевченка. Зарахований на кафедру ґрунтознавства біологічного факультету, він майже весь час проводив на кафедрі зоології безхребетних, спеціалізуючись з ґрунтової зоології. Його науковим керівником був видатний український ентомолог і педагог О. П. Кришталь, який виховав цілу плеяду фахівців. Серед них чи не найпершим був В. Г. Долін, який після закінчення університету пропрацював чотири роки в лабораторії О. П. Криштала при Київському університеті, а потім 15 років — в Українському НДІ захисту рослин Південного відділення ВАСГНІЛ. У 29 років став кандидатом, у 41 — доктором наук, у 46 — професором, а у 53 роки — членом-кореспондентом НАН України. З 1974 р. і понині очолює відділ в Інституті зоології НАН України.

На відміну від науковців-теоретиків і лабораторних експериментаторів, шлях біолога-систематика вимірюється довгими польовими сезонами. Для В. Г. Доліна об'єкт наукових інтересів визначився ще в університеті і залишився на все життя: жуки-ковалики. Він описав майже 250 невідомих раніше їх видів, що стало цінним внеском у дослідження комах-шкідників. Адже личинки цих жуків, так звані дротяники, що живуть у ґрунті, живляться корінням злаків, капусти, цукрового буряку, тютюну, бавовнику, прогризаючи наскрізь картоплини. Кожен вид має свої улюблені кормові рослини, «розклад» життя, режим пересування у ґрунті. І всі ці особливості всебічно вивчені дослідником.

Долін об'їздив найвіддаленіші райони Європи та Азії, дослідив викопних коваликів з мезозойських покладів, здійснив мрію майже кожного зоолога — побував у тропіках. Він уперше описав і визначив видову приналежність личинок близько 200 видів дротяників, вивчив їхній спосіб життя, живлення, пересування, розробив рекомендації щодо боротьби з цими шкідниками. Колеги звертаються до вченого за науковою експертизою матеріалів, зібраних з усього світу, він є бажаним гостем у західноєвропейських природничих музеях.

Перу вченого належить понад 200 статей, 12 монографій, з них кілька присвячених коваликам випусків «Фауни УРСР». Його нагороджено Срібною медаллю ВДНГ (1972), Державною премією УРСР в галузі науки і техніки (1976), премією ім. Д. К. Заболотного АН УРСР (1985). В. Г. Долін є членом ентомологічних товариств багатьох країн і Європейського колеоптерологічного товариства, а протягом 12 років — головою Українського ентомологічного товариства. Він брав участь у прогнозуванні екологічних наслідків перекидання річкового стоку, пройшов бойове хрещення у Рудому лісі в перше гаряче літо після Чорнобильської катастрофи.

Життєлюбна, відкрита людина, оптиміст, попри невдачі, хвороби і втрати, В. Г. Долін надихає своїм оптимізмом колег і учнів. Він є колекціонером у найкращому і

найширшому розумінні цього слова, гуртує навколо себе талановиту молодь, своїх учнів та колег. Вчений підготував трьох докторів і близько 30 кандидатів наук — фахівців з найрізноманітніших груп комах.

Наукова громадськість, друзі та співробітники сердечно вітають Володимира Гдалича з ювілеєм, бажають йому здоров'я, невичерпної енергії, цікавих подорожей і нових відкриттів на науковій ниві.